

BANK POLSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI
S P Ó Ł K A A K C Y J N A

BANK SPÓŁDZIELCZY W BIAŁOPOLU

Załącznik do Uchwały nr 10/2/Z/2022
Zarządu Banku Spółdzielczego w Białopolu
z dnia 24 czerwca 2022 r.

Ujawnienie informacji

dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawnianych zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych na dzień 31.12.2021 r.

Białopole, dnia 10 czerwca 2022 r.

Spis treści

I. Wstęp	2
II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435	2
III. Zakres stosowania – art. 436	5
IV. Fundusze własne – art. 437	5
V. Wymogi kapitałowe – art. 438	8
VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439	9
VII. Bufory kapitałowe – art. 440	9
VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441	9
IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442	9
X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443	22
XI. Korzystanie z ECAI – art. 444	23
XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445	23
XIII. Ekspozycje na ryzyko operacyjne – art. 446	24
XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447	26
XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448	26
XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449	28
XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450	28
XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451	29
XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452	32
XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453	32
XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454	35
XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego – art. 455	35
XXIII. Ryzyko płynności	35
Załącznik nr 1	38
Załącznik nr 2	39

I. Wstęp

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w części ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2021 r.
2. Bank Spółdzielczy w Białopolu, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Białopolu, ul. Chełmska 1A, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2021 roku.
3. Bank prowadzi działalność od 1950 roku i jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy – Krajowy Rejestr Sądowy pod numerem KRS 0000129889 nadanym w dniu 11.10.2002 r.

Bankowi w dniu 30.05.1996 r. nadano numer statystyczny REGON: 000500754.

Bankowi w dniu 10.10.1996 r. Urząd Skarbowy w Chełmie nadał numer identyfikacji podatkowej NIP 563-15-37-924.

Bank Spółdzielczy w Białopolu jest Bankiem Zrzeszonym w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

Bank działa na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych, prowadząc operacje w złotych.

4. W 2021 roku Bank prowadził działalność w poniższych jednostkach organizacyjnych:
 - *Centrala w Białopolu,*
 - *Oddział w Uchaniach,*
 - *Punkt kasowy w Teratynie.*
5. Według stanu na dzień 31.12.2021 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435

1. W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem realizowany na podstawie wewnętrznych strategii i procedur, które podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym działa Bank. W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą organy statutowe Banku i pracownicy.
2. Strategiczne cele w procesie zarządzania ryzykiem określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. Strukturę zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białopolu przedstawia Rysunek 1.
3. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 453 ust. 1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

4. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w Załączniku nr 2.

5. W zakresie art. 435 ust. 2 Bank informuje, że:

1) Zarząd Banku składa się z 3 członków Zarządu i w jego skład wchodzi:

- Prezes Zarządu Banku,
- Wiceprezes Zarządu ds. handlowych,
- Członek Zarządu – Główny Księgowy.

2) Członkowie Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 Rozporządzenia nr 575/2013, lub podmiotach, w których bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 Rozporządzenia nr 575/2013.

3) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białopolu” oraz „Statutu Banku Spółdzielczego w Białopolu” biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny wtórnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w okresach rocznych zgodnie z Polityką w zakresie oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Białopolu. Członków Rady Nadzorczej wybiera i odwołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku Spółdzielczego w Białopolu, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata, jak również dokonuje oceny wtórnej zgodnie z Polityką w zakresie oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białopolu. Rada Nadzorcza składa się z 9 osób.

4) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

5) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka zgodnie z art. 9cb ustawy – Prawo bankowe.

6) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Białopolu definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

6. Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

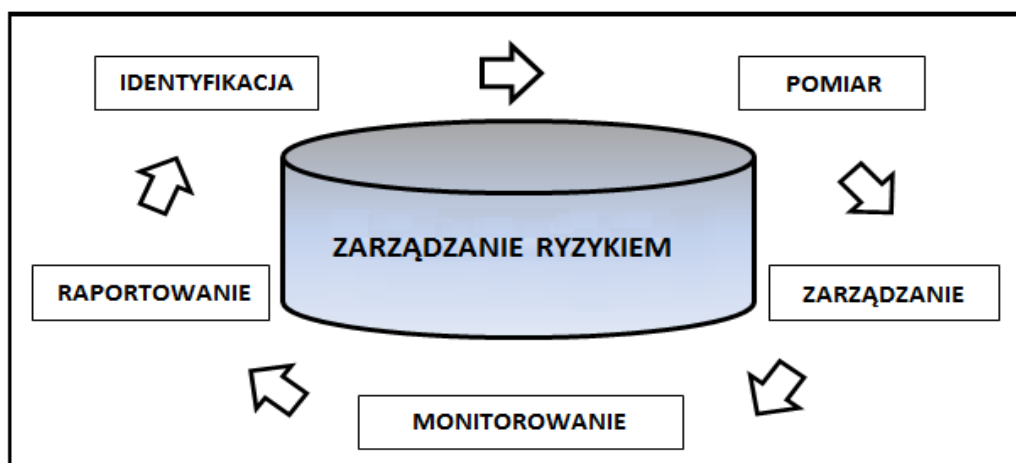
- 1) identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- 2) pomiar ryzyka,

- 3) zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,
- 4) monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
- 5) raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

Rys. 1. Struktura zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białopolu

Rys. 2. Schemat zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białopolu

7. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- 2) metodę wskaźnika bazowego (BIA) w zakresie ryzyka operacyjnego.

8. Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- 1) ryzyko kredytowe (w tym ryzyko rezydualne, kontrahenta i koncentracji),
- 2) ryzyko płynności i finansowania,
- 3) ryzyko stopy procentowej,
- 4) ryzyko operacyjne,
- 5) ryzyko braku zgodności,
- 6) ryzyko kapitałowe (niewypłacalności).

9. Opis procesów zawierają Instrukcje / Zasady zarządzania poszczególnymi ww. ryzykami. W Banku funkcjonuje *Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka*. Ponadto w Banku funkcjonują polityki w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:

- 1) Polityka kredytowa (w tym polityka zarządzania ryzykiem koncentracji, rezydualnym, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie),
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem płynności,
- 3) Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 4) Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym Polityka kadrowa),
- 5) Polityka zgodności,
- 6) Polityka kapitałowa.

10. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komórka monitorująca ryzyko, która na dzień 31.12.2021 roku obejmowała swoim zakresem monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz adekwatności kapitałowej.

III. Zakres stosowania – art. 436

Nie dotyczy

IV. Fundusze własne – art. 437

4.1. Informacje podstawowe

Fundusze własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na fundusze podstawowe i fundusze uzupełniające. Fundusze podstawowe stanowią: fundusz udziałowy i fundusz zapasowy. Funduszem uzupełniającym jest fundusz z aktualizacji wyceny.

Fundusz udziałowy wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Fundusz zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu.

Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej tworzony jest zgodnie z przepisami Prawa Bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 z późniejszymi zmianami, z odpisów z zysku po opodatkowaniu.

Fundusz z aktualizacji wyceny obejmuje wartość aktualizacji rzeczowych aktywów trwałych i skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży z uwzględnieniem wpływu podatku odroczonego.

Zysk / strata lat ubiegłych obejmuje nie podzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych.

Zysk netto stanowi zysk wynikający z rachunku zysków i strat za okres, za który jest sporządzane sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy zarówno w części bieżącej jak i odroczonej oraz inne obowiązkowe obciążenia.

4.2. Struktura funduszy własnych

Bank zgodnie z art. 127 Ustawy Prawo Bankowe i Rozporządzeniem 575/2013 UE w sprawie funduszy własnych banku, utrzymywał na koniec 2021 r. fundusze własne na poziomie **14.702.726,76 zł**, pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Tabela 1. Poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2021 roku

Lp.	Pozycja	Kwota
1.	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne (udziały)	317 250,00
2.	Zyski zatrzymane	0,00
3.	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	0,00
3a.	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00
4.	Kapitał rezerwowy (zasobowy)	14 385 477,00
5.	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	0,00
6.	Kapitał podstawowy Tier I	14 702 727,00
7.	Aktywa ważone ryzykiem razem	41 256 931,00
8.	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	35,64 %
9.	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	35,64 %
10.	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	35,64 %
11.	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	2,5 %
12.	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5 %
13.	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego (uchylenie bufora)	0,00
14.	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	1 031 423,00

* Pozostałe elementy tabeli z załącznika nr 3 do *Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Białopolu* zostały pominięte, z uwagi na fakt niewystępowania ich w działalności Banku.

Łączna wartość funduszy Banku na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 14.703 tys. zł.

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

Tabela 2. Ujawnienia dotyczące instrumentów kapitałowych w kapitale podstawowym Tier1 i w kapitale Tier2

1	<i>Emitent</i>	-
2	<i>Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)</i>	-
3	<i>Prawo lub prawa właściwe którym podlega instrument</i>	-
	<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>	-
4	<i>Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR</i>	-

5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	-
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub) skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub) skonsolidowanym	-
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	-
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	-
9	Wartość nominalna instrumentu	-
9a	Cena emisyjna	-
9b	Cena wykupu	-
10	Klasyfikacja księgowa	-
11	Pierwotna data emisji	-
12	Wieczyste czy terminowe	-
13	Pierwotny termin zapadalności	-
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	-
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	-
16	Kolejne terminy wykupu jeżeli dotyczy	-
	Kupony/dywidendy	-
17	Stała lub zmienna dywidenda/stały lub zmienny kupon	-
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	-
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacania dywidendy	-
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	-
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	-
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	-
22	Nieskumulowane czy skumulowane	-
23	Zamienne czy niezamienne	-
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia powodujące zamianę	--
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	-
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	-
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	-
28	Jeżeli zamienne należy określić rodzaj instrumentu na który można dokonać zamiany	-
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu na który dokonuje się zamiany	-
30	Odpisy obniżające wartość	-
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	-
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	-
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	-
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	-
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	-
36	Niezgodne cechy przejściowe	-
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	-

V. Wymogi kapitałowe – art. 438

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest:

- ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka,
- zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

Adekwatność kapitałowa to stan, w którym wysokość posiadanych funduszy własnych w pełni zabezpiecza wymogi regulacyjne w zakresie minimalnych wymogów kapitałowych oraz wymogów dodatkowych.

Na podstawie obowiązującej w Banku „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej” dokonywana jest agregacja łącznej kwoty kapitału, poprzez wyliczanie wewnętrznego współczynnika wypłacalności, uwzględniającego łącznie wymogi minimalne oraz dodatkowe.

Minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu 575/2013 UE obejmują:

- 1) minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego,
- 2) minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego,
- 3) minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 4) minimalny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań wobec podmiotów,
- 5) minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań kapitałowych.

Dodatkowe wewnętrzne wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku wymienione w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r., nie ujęte w Rozporządzeniu 575/2013 UE, zdefiniowane w Dyrektywie 2013/36 UE z dnia 26.06.2013 r. tj.

- 1) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności,
- 2) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,
- 3) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań,
- 4) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego.

W procesie szacowania wymogów dodatkowych wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31.12.2021 r. został wyznaczony metodą standardową. Wartość tego wymogu w podziale na poszczególne klasy ekspozycji zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 3. Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Ekspozycje wobec rządów i banku centralnego	0
2.	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	0
3.	Ekspozycje wobec organów administracji i podmiotów nie prowadzących działalności	78,81
4.	Ekspozycje wobec instytucji – banków	76.333,68

5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	573.646,61
6.	Ekspozycje detaliczne	320.877,94
7.	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach komercyjnych	1.518.095,20
8.	Ekspozycje niewykonania zobowiązania	16.782,64
9.	Ekspozycje kapitałowe	73.047,39
10.	Ekspozycje pozostałe	305.422,26
	RAZEM	2.884.284,53

Tabela 4. Poziom minimalnych i dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Ryzyko kredytowe	2.884.284,52
2.	Ryzyko operacyjne	416.269,50
3.	Ryzyko płynności	0,00
	RAZEM	3.300.554,02

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego BIA. Kwota wymogu BIA na 31.12.2021 r. wynosi 416.269,50 zł.

VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy

VII. Bufory kapitałowe – art. 440

Nie dotyczy.

Na podstawie art. 83 oraz art. 96 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, od dnia 1 stycznia 2016 roku wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0 % dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP.

VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441

Nie dotyczy

IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy. Ryzyko kredytowe dotyczy wszystkich aktywów bilansowych, do których Bank ma tytuł prawny oraz pozycji pozabilansowych. Obejmuje ono działalność kredytową oraz działalność na rynku hurtowym (lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe itp.).

Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

9.1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku, jest utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem ilości i jakości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku

badaniu poddaje się m.in. czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka rezydualnego. W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza:

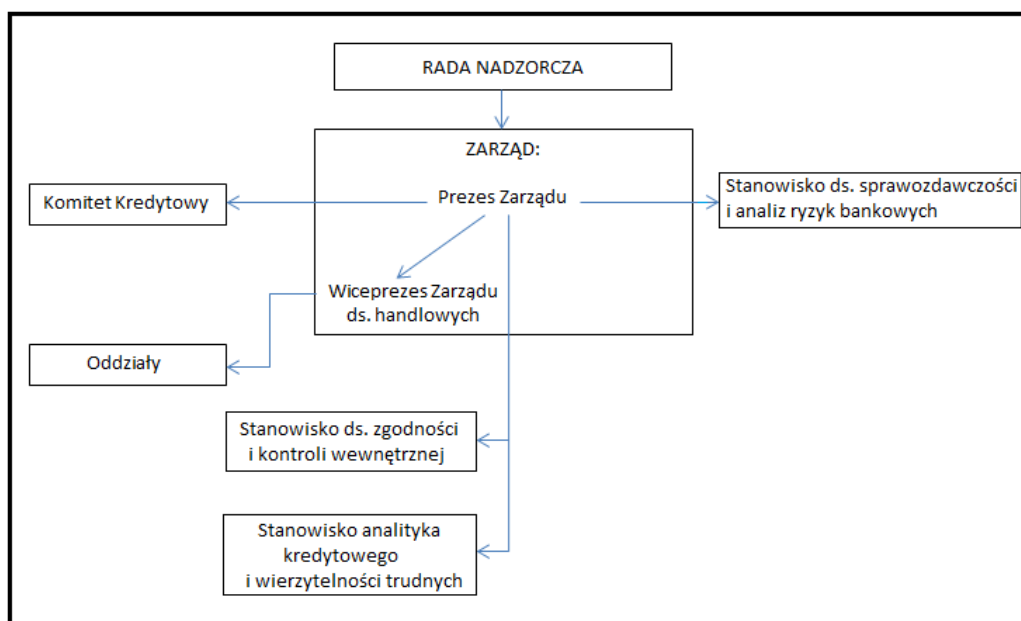
- ryzykiem pojedynczej transakcji kredytowej,
- ryzykiem łącznego portfela kredytowego,
- ryzykiem rezydualnym,
- ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,

oraz stosuje określone techniki redukcji ryzyka kredytowego i politykę zabezpieczeń. Bank korzysta z zewnętrznych baz danych wspierających ocenę zdolności i wiarygodności kredytowej klientów.

Oprócz Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym główną rolę pełnią:

- 1) Prezes Zarządu nadzorujący ryzyko kredytowe Banku,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych, nadzorujący działalność kredytową,
- 3) Analityk kredytowy / Komitet Kredytowy opiniujący ryzyko transakcji kredytowych, odpowiedzialny za monitorowanie ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz za przygotowanie propozycji klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych.
- 4) Komórka monitorująca ryzyko odpowiedzialna za opracowanie propozycji rodzajów i wysokości limitów wewnętrznych, ich okresowej weryfikacji, analizę ryzyka kredytowego w ujęciu portfelowym, weryfikację wewnętrznych regulacji Banku dotyczących ryzyka kredytowego,
- 5) Dyrektor Oddziału odpowiedzialny za identyfikację ryzyka kredytobiorców ocenianych i monitorowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Banku oraz za pozyskiwanie do obsługi kredytobiorców,
- 6) Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej przeprowadzająca kontrolę poprawności zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 7) Wszyscy pracownicy Banku zobowiązani do przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku oraz do przeprowadzania rzetelnej kontroli bieżącej.

Rys. 3. Struktura zarządzania ryzykiem kredytowym

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- 2) ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- 5) zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym analiza ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie zgodnie z zapisami Rekomendacji S),
- 6) zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z Rekomendacją T,
- 7) testy warunków skrajnych,
- 8) weryfikację przyjętych procedur,
- 9) kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

1. Według stanu na dzień 31.12.2021 r. Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.
2. Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.
3. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2021 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2020 roku do 31.12.2021 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 5. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2021 r. (w zł)
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	0
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	0
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	985,14
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec banków (rez.obow.)	25.301.523,85
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec banków (do 3 m-cy)	0
6.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec banków (pow. 3 m-cy)	0
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec banków	954.171,00
8.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	9.411.448,63
9.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	5.347.965,30
10.	Zabezpieczenia na nieruchomościach mieszkalnych	0
11.	Zabezpieczenia na nieruchomościach komercyjnych	24.211.039,36
12.	Niewykonanie zobowiązania	209.783,00
13.	Zw. z przeds. zbiorowego inwest.	0
14.	Ekspozycje kapitałowe	913.092,38
15.	Inne pozycje – środki trwałe	2.946.766,94
16.	Inne pozycje – aktywa	665.086,09
17.	Inne pozycje – aktywa	0
18.	Inne pozycje – gotówka	1.737.073,40
19.	Inne pozycje – wartości niematerialne i prawne	0
20.	Wykluczone	0

21.	Do wyjaśnienia	0,12
22.	Inne aktywa-odroczonego podatku	82.370,00
RAZEM		71.781.305,21

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań, tj. ryzykiem związanym ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku, zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, branż i zabezpieczeń.

W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań.

Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka, uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku.

Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o *Instrukcję oceny adekwatności kapitałowej*.

W 2021 r. w Banku nie wystąpiła konieczność utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań.

Strukturę zaangażowania Banku wobec **sektora niefinansowego** w poszczególnych branżach według stanu na dzień 31.12.2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość netto w zł
1.	Rolnictwo	30 898 319,00
	Należności normalne	29 202 253,00
	Należności pod obserwacją	1 487 146,00
	Należności zagrożone	208 920,00
2.	Gospodarstwa domowe	7 588 852,00
	Należności normalne	7 588 852,00
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Handel	500 478,00
	Należności normalne	500 478,00
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Usługi i działalność gdzie indziej niesklasyfikowana	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		38 987 649,00

Przez istotną branżę rozumie się branżę, w której Bank posiada zaangażowanie w wysokości przekraczającej 50 % obligi kredytowego. Istotną branżą jest rolnictwo, które stanowi 74,90 % obligi zaangażowania w sektorze niefinansowym.

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji według stanu na dzień 31.12.2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Z uwagi na brak możliwości przedstawienia terminów zapadalności z podziałem na kategorie ekspozycji, poniższe dane przedstawiono w podziale na sektory wg wartości nominalnej. Zestawienie uwzględnia ekspozycje kredytowe Banku zgodnie ze sprawozdaniem FINREP arkusz FIN005_1.

Tabela 7. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności (w zł)

	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor instytucji rządowej i samorządowej
Bez określ. terminu	5 732 786	446 222	0
<=1 tydzień	8 100 000	0	0
>1 tyg.<= 1 miesiąca	13 200 000	284 623	0
1-3 miesiący	700 000	913 610	912
3-6 miesiący	200 000	1 674 807	0
6-12 miesiący	00	4 367 441	0
1-2 lat	0	5 498 467	0
2-5 lat	0	11 446 246	0
5-10 lat	0	10 639 116	0
10-20 lat	0	4 121 624	0
powyżej 20 lat	0	324 941	0
RAZEM	27 932 786	39 717 097	912

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie. Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (Dz. U. Nr 235, poz. 1589 z późniejszymi zmianami).

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno – finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Bank dokonuje przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (Dz. U. Nr 235, poz. 1589 z późniejszymi zmianami).

Bank tworzy rezerwy celowe na rezerwę oraz na przyszłe zobowiązania pracowników.

Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do:

- 1) kategorii „normalne” – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- 2) kategorii „pod obserwacją”,
- 3) grupy „zagrożone” – w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Tabela 8. Zmiana stanu rezerw celowych na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2021 do dnia 31.12.2021 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Na należności normalne i pod obserwacją	Na należności poniżej standardu	Na należności wątpliwe	Na należności stracone	RAZEM
Stan na początek okresu	60	35	0	77	172
Zwiększenia	46	70	83	46	245
Utworzenie rezerw celowych	46	70	83	46	245
Inne zwiększenia	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	54	74	0	23	151
Rozwiązanie rezerw tworzonych w koszty	54	74	0	23	151
Rozwiązanie rezerw tworzonych z funduszu restrukturyzacyjnego	0	0	0	0	0
Umorzenie w ciężar rezerw	0	0	0	0	0
Odpisanie od ewidencji pozabilansowej	0	0	0	0	0
Inne zmniejszenia	0	0	0	0	0
Zmiany z tytułu przekwalifikowania	0	0	0	0	0
Stan na koniec okresu	52	31	83	100	266

Tabela 9. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	c		d	e	f		g	h
		Wartość bilansowa brutto /kwota nominalna ekspozycji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw			Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane		
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne		
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości						
1	Kredyty i zaliczki	-	-		-	-	-	-	-		
2	Banki centralne	-	-		-	-	-	-	-		
3	Instytucje rządowe	-	-		-	-	-	-	-		
4	Instytucje kredytowe	-	-		-	-	-	-	-		
5	Inne instytucje finansowe	-	-		-	-	-	-	-		
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-		-	-	-	-	-		
7	Gospodarstwa domowe	-	-		-	-	-	-	-		
8	Dłużne papiery wartościowe	-	-		-	-	-	-	-		
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	-	-		-	-	-	-	-		
10	Łącznie	-	-		-	-	-	-	-		

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

Tabela 10. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna												
		Ekspozycje obsługiwane					Ekspozycje nieobsługiwane							
			Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki	64 132 261	64 132 261	-	423 326	198 940	139 184	7 197	78 005	-			423 326	
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	
3	Instytucje rządowe	912	912										-	
4	Instytucje kredytowe	25 301 524	25 301 524	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Przedsiębiorstwa i niefinansowe	262 980	262 980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	W tym MŚP	262 980	262 980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	Gospodarstwa domowe	38 566 845	38 566 845	-	423 326	198 940	139 184	7 197	78 005	-	-	-	423 326	
9	Dłużne papiery wartościowe	908 092	908 092	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Instytucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	Instytucje kredytowe	908 092	908 092	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Przedsiębiorstwa i niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Ekspozycje pozabilansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

16	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Instytucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Łącznie	65 040 353	65 040 353	-	423 326	198 940	139 184	7 197	78 005	-	-	-	423 326

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

Tabela 11. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Lp		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3				
1	Kredyty i zaliczki	64 132 261			423 326			52 008				214 406					
2	Banki centralne																
3	Institucje rządowe	912															
4	Institucje kredytowe	25 301 524															
5	Inne instytucje finansowe																
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	262 980															
7	W tym MŚP	262 980															
8	Gospodarstwa domowe	38 566 845			423 326			52 008				214 406					
9	Dłużne papiery wartościowe	908 092															
10	Banki centralne	-															
11	Institucje rządowe	-															
12	Institucje kredytowe	908 092															
13	Inne instytucje finansowe	-															
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-															
15	Ekspozycje pozabilansowe	552 821															
16	Banki centralne																

17	Institucje rządowe															
18	Institucje kredytowe															
19	Inne instytucje finansowe															
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe															
21	Gospodarstwa domowe															
22	Łącznie	65 593 174			423 326			52 008			214 406					

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

Tabela 12. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

Lp	Pozycja	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	<i>Rzeczowe aktywa trwałe</i>	-	-
2	<i>Inne niż rzeczowe aktywa trwałe</i>	-	-
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	-	-
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	-	-
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	-	-
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	-	-
7	<i>Pozostałe</i>	-	-
8	Łącznie	-	-

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

9.2. Ryzyko pojedynczej transakcji

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

- 1) badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów,
- 2) wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
- 3) prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
- 4) bieżącym monitoringiem zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
- 5) dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
- 6) prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
- 7) kontroli działalności kredytowej,
- 8) rozdzieleniem funkcji budowy modeli statystycznych oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

9.3. Ryzyko łącznego portfela kredytowego

Bank zarządza ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przez:

- 1) dywersyfikację ryzyka (limity koncentracji),
- 2) analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
- 3) monitorowanie rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości,
- 4) analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego,
- 5) monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- 6) przedsięwzięcia organizacyjno – kadrowe polegające w szczególności na:
 - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - b) rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka, poprzez wdrożenie zasady, że ocenę ryzyka przeprowadza Zarząd lub jego pełnomocnicy z wykorzystaniem dokumentacji opracowanej przez pracownika kredytowego, w oparciu o zatwierdzone przez Zarząd regulacje,
 - c) nadzór nad ryzykiem kredytowym sprawuje Prezes Zarządu,

- d) przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej, w tym polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) Wiceprezesowi Zarządu,
- e) prawidłowym przepływie informacji,
- f) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
- g) nadzorze nad działalnością kredytową,
- h) organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu.

9.4. Ryzyko rezydualne

Ryzyko rezydualne wiąże się ze stosowanymi przez Bank technikami redukcji ryzyka kredytowego, które mogą okazać się mniej efektywne niż oczekiwano. Celem systemu zarządzania ryzykiem rezydualnym w Banku jest monitorowanie tego ryzyka, zapewnienie skuteczności technik redukcji ryzyka kredytowego oraz eliminowanie ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych.

Czynniki ryzyka rezydualnego można podzielić na zewnętrzne i wewnętrzne. Czynniki zewnętrzne wynikają ze zmian otoczenia Banku i dotyczą w szczególności:

- 1) zmiany przepisów prawa,
- 2) pogorszenia się sytuacji gospodarczej w kraju,
- 3) pogorszenia się sytuacji majątkowej klientów,
- 4) utraty wartości zabezpieczeń,
- 5) nie przestrzegania umów dotyczących ustanawiania zabezpieczeń przez klientów,
- 6) oszustw.

Czynniki wewnętrzne ryzyka rezydualnego dotyczą w głównej mierze niedostosowania lub nie przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku dotyczących ustanawiania i monitorowania zabezpieczeń kredytowych, a w szczególności:

- 1) brak zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa zewnętrznego,
- 2) błędy formalno – prawne przy zawieraniu umów ustanawiania zabezpieczeń,
- 3) brak wystarczającego monitoringu zabezpieczeń,
- 4) ograniczenia kadrowe.

Corocznie w Banku dokonywana jest weryfikacja skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania ryzykiem rezydualnym oraz jego adekwatności do aktualnego poziomu ryzyka rezydualnego. Bank ocenia typy przyjętych zabezpieczeń, określa poziom koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia kredytowego oraz poziom istotności ryzyka rezydualnego.

9.5. Ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie

Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Białopolu odbywa się w oparciu o wewnętrzne regulacje i obejmuje następujące elementy:

- 1) Analizę skuteczności zabezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem hipoteki na nieruchomości w ramach zarządzania ryzykiem rezydualnym. Prezentowanie wyników analiz Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej.
- 2) Ustalenie i monitorowanie wewnętrznych limitów zaangażowania w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie. Rodzaje i wysokość ww. limitów określa załącznik nr 1 do Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym.

- 3) Monitoring ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz rynkowych cen nieruchomości zgodnie z Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych.
- 4) Pogłębioną analizę struktury długoterminowych aktywów i pasywów Banku, zgodnie z Instrukcją zarządzania ryzykiem płynności.
- 5) Analizę wpływu wzrostu rynkowych stóp procentowych na spłacalność kredytów poprzez analizę przyczyn każdego przypadku braku spłat kredytów z tytułu wzrostu oprocentowania. Analiza wpływu wzrostu stóp procentowych na jakość portfela kredytowego jest sporządzana raz w roku w ramach analizy ekspozycji zagrożonych.
- 6) Ocenę wpływu spadku cen nieruchomości na poziom ryzyka Banku – według schematu opisanego w § 34 Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym.
- 7) Wyznaczenie i monitorowanie wskaźnika LtV.
- 8) Ocenę wartości nieruchomości, stanowiącej zabezpieczenie kredytu w oparciu o procedury zawarte w załączniku nr 2 do Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych. Procedury oceny wartości nieruchomości są okresowo poddawane ocenie w ramach rocznej weryfikacji procedur kredytowych.

X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Tabela 13. Ujawnienia dotyczące aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń

Formularz A – Aktywa					
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	-		71 587 671	
030	Instrumenty udziałowe	-	-	959 171,00	-
040	Dłużne papiery wartościowe	-	-	908 092,00	-
050	w tym: obligacje zabezpieczone	-	-	-	-
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	-	-	-	-
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	-
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	-	-	-	-
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-
120	Inne aktywa	-		69 720 408,00	
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					

		<i>Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>	<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>
		010	040
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	-	-
140	Kredyty na żądanie	-	-
150	Instrumenty udziałowe	-	-
160	Dłużne papiery wartościowe	-	-
170	w tym: obligacje zabezpieczone	-	-
180	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	-	-
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	-	-
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	-	28 189 212,11
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	-	-
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	-	-
250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe ogółem	-	-
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	-	-
Formularz D - Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			

XI. Korzystanie z ECAI – art. 444

Nie dotyczy

XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

Nie dotyczy

XIII. Ekspozycje na ryzyko operacyjne – art. 446

1. System zarządzania ryzykiem operacyjnym jest wdrażany według postanowień Rekomendacji M, co w szczególności przejawia się jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.

2. Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

- 1) Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- 3) Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym Polityka kadrowa).

3. W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Białopolu uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Komórka monitorująca ryzyko,
- 4) Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
- 5) Inspektor Ochrony Danych (IOD),
- 6) Administrator Bezpieczeństwa Informatycznego (ABI),
- 7) Pozostali pracownicy Banku.

4. Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym należy:

1) Rada Nadzorcza: zatwierdza docelowy profil ryzyka operacyjnego oraz tolerancję / apetyt na ryzyko, zawarte w strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada zapewnia, że członkowie Zarządu posiadają odpowiednią wiedzę i kwalifikacje, zapewniające realizację strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo – nie rzadziej niż raz w roku - przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, jego skutków i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad współpracą z zewnętrznymi dostawcami usług, nad zarządzaniem bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz nad funkcjonowaniem elektronicznych kanałów dystrybucji.

2) Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz, jeśli to konieczne – wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego systemu. Zasady i procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym powinny obejmować pełny zakres działalności Banku. Zarząd Banku dokonuje oceny poprawności funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym nie rzadziej niż raz w roku. Zarząd Banku odpowiada za współpracę z zewnętrznymi dostawcami usług, zarządzanie bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz funkcjonowanie elektronicznych kanałów dystrybucji.

3) Komórka monitorująca ryzyko pełni funkcję jednostki ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym w obszarze identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka, ma za zadanie gromadzenie informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego otrzymywanych od pracowników Banku. Komórka tworzy bazy

danych oraz wieloprzekrojowe analizy ryzyka operacyjnego – prezentowane członkom Zarządu oraz Radzie Nadzorczej.

4) Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej nie pełni bezpośrednio funkcji zarządzania ryzykiem, natomiast dostarcza obiektywnej oceny efektywności, adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz jakości przeprowadzanych operacji bankowych.

5) Inspektor Ochrony Danych (IOD) odpowiada za bezpieczeństwo danych osobowych. Szczegółowe zadania IOD określa *Polityka bezpieczeństwa danych osobowych*.

6) ABI - Administrator Bezpieczeństwa Informatycznego zgodnie z zapisami Rekomendacji D odpowiada za bezpieczeństwo środowiska teleinformatycznego i informacji. Szczegółowe zadania ABI określa *Instrukcja bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego i informacji*.

7) Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, obowiązujących w Banku, oraz uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń wywołujących ryzyko, a także mają obowiązek raportowania ww. zdarzeń.

5. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko. System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne. Zarządowi Banku przedstawiana jest informacja o istotnych stratach operacyjnych.

6. Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Informacja o startach brutto z tytułu ryzyka operacyjnego wg stanu na 31.12.2021 r.

Rodzaj zdarzeń operacyjnych	Suma strat brutto	Transfer ryzyka	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank
1. Oszustwo wewnętrzne	-	-	-
2. Oszustwo zewnętrzne	-	-	-
3. Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	15.920,95	15.920,95	-
4. Klienci, produkty i praktyka biznesowa	190.229,25	-	190.229,25
5. Uszkodzenia aktywów	-	-	-
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	575,79	-	575,79
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	-	-	-
	206.725,99	15.920,95	190.805,04

7. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na dzień 31.12.2021 r. wynosi 416.269,50. Koszty poniesione w 2021 r. stanowią 49,66 % rocznego wymogu kapitałowego na dane ryzyko.

8. Liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wg stanu na 31.12.2021 r. wyniosła **20** osób.

9. Dochód roczny wyniósł **2 931 043,42 zł.**

XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. Bank Spółdzielczy w Białopolu posiadał następujące ekspozycje kapitałowe w portfelu bankowym:

- udziały w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i mniejszościowe (akcje BPS S.A.)

Tabela 15. Ekspozycje kapitałowe – portfel bankowy (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Udziały w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i mniejszościowe (akcje BPS S.A.)	954	954
RAZEM	954	954

Udziały w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wyceniane są metodą praw własności (cen nabycia skorygowana o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości).

XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448

1. W ramach ryzyka stop procentowej Bank wyróżnia następujące podryzyka:

- 1) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania; ryzyko bazowe związane jest również z ograniczonymi możliwościami zmiany oprocentowania poszczególnych aktywów i pasywów, z uwagi na niski poziom zastosowanych stóp procentowych; ryzyko bazowe wzmocnione jest poprzez stosowane przez Bank mnożniki (wskaźniki) określające relację zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w stosunku do zmiany stawek bazowych,
- 2) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów; obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- 3) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne), oraz ryzyko wynikające z domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta),

2. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu utrzymanie zmienności wyniku finansowego (wynik finansowy i wynik operacji finansowych / fundusz z aktualizacji wyceny) oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie

zagrożających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

3. Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymuje pozycję luki dla działalności złotowej w ramach limitów przyjętych w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

4. Wewnętrzne regulacje Banku dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej, uwzględniają kluczowe zagadnienia zawarte w rekomendacjach nadzorczych. Ryzyko stopy procentowej monitorowane jest poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalonym na dany rok obrachunkowy przez Zarząd Banku limitem dopuszczalnego ryzyka wyniku odsetkowego. Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej. W celu prawidłowego monitoringu ryzyka stopy procentowej Bank prowadzi analizy symulacyjne, z uwzględnieniem scenariusza szokowego.

5. Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje:

- analizę i pomiar ryzyka stopy procentowej metodą luki niedopasowania terminów przeszacowania,
- symulacje możliwego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku oraz wpływ na ekonomiczną wartość kapitału,
- analizę ryzyka bazowego i ryzyka opcji klienta,
- analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej.

6. Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez Stanowisko ds. sprawozdawczości i analiz ryzyk bankowych. Każdorazowe przekroczenie limitu skutkuje opracowaniem informacji w tym zakresie dla Zarządu Banku.

7. Na dzień 31.12.2021 r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) dla szokowego spadku lub wzrostu stóp procentowych (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank – wzrost i spadek o 200 p.b.). W przypadku wzrostu stóp procentowych potencjalna zmiana wyniku odsetkowego wyniosła (-) 9,28%, natomiast w przypadku spadku, zmianę tę oszacowano na (-) 56,28%.

Tabela 16. Zestawienie luki stopy procentowej wg stanu na 31.12.2021 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Termin przeszacowania			
	Ogółem	<=1D	(2D-7D]	(7D-1M]
Aktywa oprocentowane	64.816	40.093	0	24.723
Lokaty udzielone bankom	21.300	0	0	21.300
Depozyt obowiązkowy	3.423	0	0	3.423
Portfel kredytowy – stopa międzybankowa	0	0	0	0
Portfel kredytowy – stopa bankowa	29.998	29.998	0	0
Portfel kredytowy - stopa centralna	10.088	10.088	0	0
Pozostałe	3	3	0	0
Pasywa oprocentowane	55.279	55.279	0	0
Depozyty przyjęte od banków	0	0	0	0
Rachunki bieżące	39.635	39.635	0	0
Depozyty terminowe	15.644	15.644	0	0

Pozostałe pasywa	0	0	0	0
Luka netto (aktywa – pasywa)	9.537	--15.186	0	24.723
Luka skumulowana	9.537	-15.186	-15.186	9.537
			wzrost	spadek
Zmiana wyniku odsetkowego w ciągu 1 roku wywołana zmianą oprocentowania o 200 p.b.			9,28%	56,28%

XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449

Nie dotyczy

XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450

Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku zatwierdzana jest przez Radę Nadzorczą. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powołano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Rada Nadzorcza w okresach rocznych ocenia realizację Polityki wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Bank nie korzysta z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza na podstawie wielkości przyjętych w Strategii Banku oraz w Strategii zarządzania ryzykiem. Wskazane wielkości znajdują odzwierciedlenie w planie operacyjno- finansowym przyjętym na dany okres.

Oceny dokonuje się w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.

Kryteria stosowane przy pomiarze wyników to:

- 1) zysk netto;
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE);
- 3) jakość portfela kredytowego;
- 4) współczynnik kapitałowy.

W Banku wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100 % stałych składników wynagradzania poszczególnych osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

W 2021 r. łączne wynagrodzenie żadnej z osób zatrudnionych w Banku Spółdzielczym w Białopolu nie przekroczyło równowartości 1.000.000 euro.

Tabela 17. Informacje o sumie wypłaconych w 2021 r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

Lp.	Stanowiska kierownicze	Stale składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
1.	Członkowie Zarządu	267 600,00	128 666,50	3
2.	Pozostali pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r.	67 950,00	24 349,50	1

Tabela 18. Informacje o sumie wypłaconych w 2021 r. wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów (w tys. zł).

Lp.	Tytuł wynagrodzenia:	Wartość:
1.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0
2.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	0
3.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0
4.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2021 r. stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0
5.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	0
6.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0

XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w miarze ekspozycji całkowitej.

Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu:

- 1) aktywów – których wartość wyznaczana jest z uwzględnieniem korekt wartości, rezerw i innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów, jak dla potrzeb ustalenia wartości ekspozycji z tytułu składnika aktywów w ramach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko;
- 2) pozycji pozabilansowych – ujmowanych w wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek), z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% wartości dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

Tabela 19. LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp	Pozycja	Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	71 587 671
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	-
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	-
5	Korekta z tytułu transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	-
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	188 810
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-

7	Inne korekty	-
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	71 776 481

Tabela 20. LRCom: Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	71 587 671
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-
3	Calkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	71 587 671
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	-
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	-
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	-
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych jeżeli odliczono je od kwoty aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	-
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	-
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	-
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	-
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	-
11	Calkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4-10)	-
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania) po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	-
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	-
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	-
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429 ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-

15	Ekspozycja z tytułu transakcji zawieranych przez pośrednika	-
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	-
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12-15a)	-
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	188 810
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	188 810
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie z ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013) (bilansowe i pozabilansowe)	-
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013) (bilansowe i pozabilansowe)	-
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	14 702 727
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	71 776 481
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	20,48 %
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	-
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-

Tabela 21. LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	71 587 671
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	-
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	-
EU-4	Obligacje zabezpieczone	-
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	-
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	985
EU-7	Instytucje	26 255 695
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	24 155 628
EU-9	Ekspozycje detaliczne	5 339 700
EU-10	Przedsiębiorstwa	9 386 315
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	209 783
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	6 339 565

Tabela 22. LRQua: Pola na tekst o dowolnym formacie do celów ujawniania informacji jakościowych

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej Bank monitoruje wskaźnik dźwigni i utrzymuje go na poziomie założonego limitu wewnętrznego w planie finansowym. Poziom wskaźnika dźwigni jest raportowany w ramach raportu adekwatności finansowej i wykonania planu finansowego dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikającego z nadmiernej dźwigni finansowej, mogą zostać podjęte decyzje o ograniczeniu poziomu dźwigni finansowej.
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Poziom wskaźnika dźwigni jest na zadowalającym poziomie. Na jego wysokość wpływa kapitał TIER I oraz zwiększające się saldo działalności Banku.

XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Nie dotyczy

XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453

Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych. Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE w części dotyczącej stosowania metody standardowej wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, pod warunkiem, że ekspozycja kredytowa, w stosunku do której Bank zastosował ograniczenie ryzyka kredytowego, nie będzie generować kwoty ważonej ryzykiem wyższej niż identyczna ekspozycja, której ryzyko kredytowe nie zostało ograniczone.

W celu redukcji ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia rzeczowe i instrumenty finansowe, stanowiące ochronę kredytową rzeczywistą oraz nierzeczywistą, w tym w szczególności:

- 1) zdeponowane w Banku środki pieniężne,
- 2) zdeponowane w banku będącym stroną trzecią środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne, na rachunku nie mającym charakteru powierniczego rachunku zastrzeżonego i objęte cesją lub przeniesieniem praw własności (nieodwołalnie) na rzecz Banku,
- 3) gwarancje podmiotów uznawanych za dostawców zabezpieczenia wymienionych lit. a)-c), ale posiadających niższą wagę ryzyka niż kredytobiorca:
 - a) rządy i banki centralne,
 - b) jednostki samorządu terytorialnego i władze lokalne,
 - c) banki

oraz inne zabezpieczenia pozwalające na pomniejszenie podstawy naliczania rezerwy celowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235 poz. 1589 z późniejszymi zmianami).

Rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco,
- 2) kaucja pieniężna,
- 3) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym (w tym na rachunku książeczki oszczędnościowej, wkładów oszczędnościowych),

- 4) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym,
- 5) poręczenie cywilne,
- 6) poręczenie wekslowe,
- 7) gwarancja,
- 8) przelew wierzytelności na zabezpieczenie,
- 9) cesja praw z umów ubezpieczenia,
- 10) przeniesienie prawa własności (przewłaszczenie) na zabezpieczenie co do gatunku,
- 11) przeniesienie prawa własności (przewłaszczenie) na zabezpieczenie co do tożsamości,
- 12) zastaw rejestrowy,
- 13) zastaw zwykły,
- 14) hipoteka umowna,
- 15) hipoteka przymusowa,
- 16) przystąpienie do długu,
- 17) przejęcie długu,
- 18) ubezpieczenie kredytu,
- 19) gwarancja Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach portfelowej linii gwarancyjnej DE MINIMIS, której zasady udzielani zawierają odrębne przepisy dotyczące udzielania kredytów zabezpieczonych ww. gwarancjami.

Przyjmuje się wyłącznie zabezpieczenia, których termin rozliczenia względem zabezpieczanej ekspozycji jest taki sam lub dłuższy jak termin tej ekspozycji.

Podstawowy podział zabezpieczeń dokonywany jest w oparciu o kryterium zakresu odpowiedzialności dłużnika:

- 1) zabezpieczenia osobiste (nierzeczywiste), które charakteryzują się odpowiedzialnością osobistą osoby trzeciej, dającej zabezpieczenie, całym jej majątkiem do wysokości zadłużenia (np. poręczenie według prawa cywilnego, weksel in blanco, poręczenie wekslowe, przystąpienie do długu),
- 2) zabezpieczenia rzeczowe (rzeczywiste), które ograniczają odpowiedzialność osoby dającej zabezpieczenie do poszczególnych składników jej majątku, ale dają wierzycielowi pierwszeństwa zaspokojenia z obciążonej rzeczy przed wierzycielami osobistymi dłużnika (np. kaucja, zastaw rejestrowy i zwykły, przewłaszczenie, hipoteka).

Bank podejmuje negocjacje z wnioskodawcą w celu ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń w formie:

- 1) weksła własnego in blanco,
- 2) poręczenia cywilnego lub wekslowego podmiotów powiązanych z dłużnikiem kapitałowo lub organizacyjnie,
- 3) pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym.

Zabezpieczenie w formie hipoteki na nieruchomości zarówno mieszkalnej jak i komercyjnej, z uwagi na preferencyjny charakter wag ryzyka kredytowego przypisanego tym ekspozycjom, musi spełniać następujące warunki dodatkowe:

- a) wartość nieruchomości, na której ustanowiono zabezpieczenie, nie zależy głównie od wiarygodności kredytowej dłużnika, przy czym nie dotyczy to sytuacji, w której czynniki makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i na zdolność kredytową dłużnika,
- b) ryzyko kredytowe dłużnika nie zależy głównie od przychodów generowanych przez nieruchomość mieszkalną (wpływy z wynajmu danej nieruchomości będącej zabezpieczeniem kredytu nie mogą stanowić źródła finansowania tego kredytu),
- c) hipoteka na nieruchomości mieszkalnej podlega egzekucji w jurysdykcji właściwej dla zawarcia umowy kredytowej oraz są prawidłowo i terminowo zarejestrowane,
- d) w umowach uwzględnia się zabezpieczenie prawidłowo ustanowione (które spełnia wszystkie wymogi prawne),
- e) umowa w sprawie zabezpieczenia oraz przepisy prawne, na podstawie których została zawarta, pozwalają bankowi na zrealizowanie zabezpieczenia w odpowiednim terminie;
- f) wartość nieruchomości wyznaczana jest w drodze wyceny rynkowej, jako jedynej poprawnej metody wyceny dla przyjmowanych i utrzymywanych zabezpieczeń w banku, sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego (jedyna możliwa do przyjęcia przez Bank metoda wyceny nieruchomości mieszkalnej to metoda rynkowa w podejściu porównawczym)
- g) wartość nieruchomości mieszkalnej jest monitorowana regularnie, nie rzadziej niż co trzy lata,
- h) w przypadku istotnych zmian warunków rynkowych, należy przeprowadzać monitorowanie wartości nieruchomości z częstotliwością większą niż określona w lit. f,
- i) do monitorowania wartości nieruchomości i określania nieruchomości wymagających ponownej wyceny mogą być wykorzystywane metody statystyczne,
- j) aktualizacja wyceny nieruchomości jest dokonywana przez niezależnego rzeczoznawcę, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że wartość nieruchomości mogła istotnie się obniżyć w stosunku do ogółu cen rynkowych na rynku nieruchomości,
- k) w przypadku kredytów przekraczających równowartość w złotych kwoty 3.000.000,00 euro obliczonej według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu sprawozdawczym lub 5% funduszy własnych banku, wycena nieruchomości podlega aktualizacji przeprowadzanej przez niezależnego rzeczoznawcę przynajmniej raz na trzy lata,
- l) dokumentacja - rodzaje nieruchomości mieszkalnych akceptowanych przez Bank jako zabezpieczenie oraz polityka w zakresie udzielania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami są przejrzyste udokumentowane;
- m) ubezpieczenie - bank posiada i stosuje procedury ustalania, czy nieruchomości, stanowiące przedmiot zabezpieczenia, są odpowiednio ubezpieczone od szkód.

Podjmując decyzje o zaangażowaniu kredytowym Bank dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia, o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczenia oceniana jest według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwość zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

W celu zmniejszenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu zabezpieczenia Bank stosuje zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych. Bez względu na to, czy przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem stosowane są techniki redukcji ryzyka kredytowego czy też nie, Bank dokonuje pełnej oceny ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych i przechowuje odpowiednią dokumentację w tym zakresie.

XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454

Nie dotyczy

XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego – art. 455

Nie dotyczy

XXIII. Ryzyko płynności

1. Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

2. Celem strategicznym w Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Cel ten jest realizowany poprzez:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE

Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje wszystkie etapy procesu, który regulują wewnętrzne procedury Banku. Zarządzanie ryzykiem płynności objęte jest również systemem mechanizmów kontrolnych.

3. W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. w szczególności poprzez:

- codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w BPS S.A., umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków (z uwzględnieniem obowiązku utrzymania rezerwy obowiązkowej na wymaganym poziomie),
- codzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych,
- codzienne wyznaczanie i monitorowanie nadzorczych miar płynności,
- codzienne wyliczanie i monitorowanie wskaźnika LCR,
- wyznaczanie i monitorowanie wykorzystania limitów,

- wyznaczanie osadu we wkładach deponowanych przez Klientów Banku,
- kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku w ramach potrzeb, dokonując zasileń bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- badanie koncentracji depozytów według grup podmiotowych,
- analizę „dużych deponentów” pod kątem ich stabilności oraz udziału w depozytach ogółem,
- analizę kredytów, czy rat kredytów spłaconych przed terminem zapadalności w kredytach ogółem,
- analizę stopnia zrywalności depozytów terminowych,
- analizę stabilności bazy depozytowej.

4. Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

5. Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.

6. Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd Banku, a nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności sprawuje Prezes Zarządu.

7. Zadania związane z pomiarem, monitorowaniem ryzyka płynności i kontrolowaniem przestrzegania obowiązujących limitów wykonuje Stanowisko ds. sprawozdawczości i analiz ryzyk bankowych.

8. Raportowanie w zakresie ryzyka płynności odbywa się w cyklach miesięcznych do Zarządu Banku i kwartalnych do Rady Nadzorczej.

9. Bank jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi przez Bank Zrzeszający i System Ochrony.

1) Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- b) zabezpieczanie banków spółdzielczych przed ryzykiem związanym zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- c) zabezpieczenie płynności sróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- e) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- f) gromadzenie nadwyżki środków Banków Spółdzielczych,
- g) prowadzenie rachunków Depozytu Obowiązkowego,
- h) utrzymanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Depozytu Obowiązkowego,
- i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- j) pośredniczenie w zakupie przez Bank Spółdzielczy papierów wartościowych w ramach limitów udzielonych przez Spółdzielnię,
- k) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- l) wsparcie banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

2) Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu Obowiązkowego)
- ustalenie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony,
- monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- przewodzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

10. Na dzień 31.12.2021 r. zgodnie z Rozporządzeniem CRR wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR ukształtował się na poziomie 113,00 %, wskaźnik płynności długoterminowej NSFR wynosił 105,40 %.

Tabela 23. Wartość miar nadzorczych na 31.12.2021 r.

Grupy produktowe - struktura		Suma
A1 - Podstawowa rezerwa płynności		11 318 567,72
A2 - Uzupełniająca rezerwa płynności		16 628 121,91
A3 - Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym		0
A4 - Aktywa o ograniczonej płynności		39 030 253,25
A5 - Aktywa niepłynne		4 262 114,85
B1 - Fundusze własne Banku pomniejszane o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta		14 702 726,76
B2 - Środki obce stabilne		55 454 735,17
B3 - Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym		0
B4 - Pozostałe zobowiązania		52 586,19
B5 - Środki obce niestabilne		16 827 527,09
Wykluczenia		816 198,70
Symbol	Miara	w tys. zł
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem $((A1+A2)/A6)$	0,39
M2	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi $(B1/A5)$	3,45

Tabela 24. Urealniona luka płynności na 31.12.2021 r. (w tys. zł)

Wskaźniki luki nominalnej	a'vista	od 1 do 7 dni	od 7d do 1 M	od 1 do 3 M	od 3 do 6 M	od 6m do 1 R	od 1r do 2 lat	od 2 do 5 lat	od 5 do 10 lat	od 10 do 20 lat	Powyżej 20 lat
Luka (w przedziałach)	-24 045,65	-896,53	-3 340,87	-5 053,57	-1 555,74	2 030,43	5 420,25	11 385,06	10 563,62	4 091,42	324,94
Wskaźnik (A / P - w przedziałach)	0,58	0,00	0,08	0,15	0,52	1,89	187,15	717,86	0,00	0,00	0,00
Luka skumulowana (od początku)	32 631,24	32 631,24	32 907,19	33 775 ,33	35 435,04	39 7570,38	45 2060,74	56 607,69	67 171,31	71 262,73	71 587,67
Wskaźnik skumulowany (od początku)	56 676,89	57 573,42	61 190,24	67 111,96	70 327,41	72 619,31	72 648,43	72 664,31	72 664,31	72 664,31	72 664,31
Luka skumulowana (od końca)	-24 045,65	-24 942,18	-28 283,05	-33 336,62	-34 892,36	-32 861,94	-27 441,69	-16 056,62	-5 493,01	-1 401,58	-1 076,64
Wskaźnik skumulowany (od końca)	0,58	0,57	0,54	0,50	0,50	0,55	0,62	0,78	0,92	0,98	0,99

Załącznik nr 1

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Białopolu zgodnie z art. 435 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia CRR, niniejszym oświadcza, że ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem w Banku opisane w niniejszym dokumencie są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku.

Załącznik nr 2

Oświadczenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Oświadczenie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białopolu zgodnie z art. 435 ust. 1 lit. f) Rozporządzenia CRR oświadcza iż, ogólny profil ryzyka Banku zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniają zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancję na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą.

Profil ryzyka, w tym tolerancja na ryzyko na dzień 31.12.2021 r. były następujące:

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość
RYZIKO KREDYTOWE		
Zaangażowanie wobec innego banku krajowego, instytucji kredytowej, banku zagranicznego lub grupy podmiotów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo, składającej się co najmniej z jednego banku, z wyłączeniem zaangażowań w Banku Zrzeszającym	100 % funduszy własnych	0
Suma kredytów i innych zobowiązań udzielonych na podst.art.79 Prawa bankowego	25% funduszy podstawowych	3,82
Suma kredytów i zobowiązań wobec kredytobiorców w stosunku do których zaangażowanie przekracza 10% FW	300 % FW	20,63
Limit branży – Rolnictwo	300% FW	213,93
Limit branży – Rolnictwo (kr. obrotowe)	25% FW	13,85
Limit branży – Rolnictwo (kr. inwestycyjne)	130% FW	90,43
Limit branży – Rolnictwo (kr. na zakup ziemi)	145% FW	109,65
Limity branży – Handel	5% FW	3,60
Limity branży – Gospodarstwa domowe	63% FW	52,61
Limity branży – Usługi i działalność gdzieindziej nieklasyfikowana	2% FW	0,00
Limit łącznego zaangażowania zabezpieczonego w formie hipoteki	300% FW	184,35
Limit łącznego zaangażowania zabezpieczonego w formie zastawu rejestrowego	6% FW	0,33
Limit łącznego zaangażowania zabezpieczonego w formie przeniesienia na bank prawa własności rzeczy ruchomej	20% FW	14,90
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie, zgodnie z Rek. S	300% FW	186,38
Detaliczne ekspozycje kredytowe (Rek. T) w tym kredyty w ROR (10% FW) i pozostałe detaliczne ekspozycje kredytowe (50% FW)	60% FW	52,61
LtV	90%	33,70
DtI	max 65%	28,51
EKZH wobec podmiotów gospodarczych ogółem	20% FW	2,75
EKZH wobec podmiotów gospodarczych zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych	5% FW	0,51
EKZH wobec podmiotów gospodarczych zabezpieczone na nieruchomościach komercyjnych	15% FW	2,25
EKZH wobec osób prywatnych	50 % FW	38,63
EKZH wobec rolników	230% FW	145,00
EKZH udzielone na cele związane z finansowaniem nieruchomości	50% FW	0,47
EKZH udzielone na pozostałe cele	250% FW	185,92

EKZH zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych z max. LtV 90%	50% FW	25,40
EKZH zabezpieczone na nieruchomościach komercyjnych z max. LtV 80%	250% FW	158,95
Kredyty mieszkaniowe	50% FW	38,34
EKZH inwestycyjne (pozostałe)	250% FW	148,04
EKZH do 10 lat	100% FW	35,19
EKZH pow.10 lat	200% FW	151,19
Wskaźnik NPE	2%	0,54
Wskaźnik Texas	5%	2,79
Kredyty ROR / Detaliczne ekspozycje kredytowe	1%	0,24
Pozostałe ekspozycje detaliczne / Detaliczne ekspozycje kredytowe	59%	51,21
RYZIKO PŁYNNOŚCI		
Aktywa płynne / aktywa netto	min 10%	39,03
Kredyty netto / aktywa netto	max 90%	54,46
Kredyty brutto / depozyty ogółem	max 150%	71,62
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / aktywa netto	max 10%	0,75
Kredyty zagrożone / kredyty brutto	max 5%	1,03
Depozyty stabilne / depozyty ogółem	max 80%	69,67
Depozyty niestabilne / depozyty ogółem	max 50%	30,33
Depozyty stabilne / aktywa netto	min 25%	54,00
Depozyty niestabilne / aktywa netto	max 35%	23,51
Kredyty brutto / depozyty stabilne	max 210%	102,74
Gotówka / aktywa netto	1 - 4%	2,43
Papiery wartościowe / aktywa ogółem	0,5 - 4 %	2,61
Kredyty i zobowiąz. pozabil. udzielone / depozyty ogółem	min. 90%	71,24
Depozyty terminowe / depozyty ogółem	max 70 %	28,21
Aktywa płynne / depozyty ogółem	max 45 %	50,39
Duże depozyty / depozyty ogółem	max 35 %	44,86
M2-współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	min 1	3,45
Limit zaciągniętych pożyczek i kredytów	max 45%	0
Aktywa płynne / depozyty niestabilne	max 100%	166,05
Aktywa płynne / zobowiąz. pozabilansowe udzielone	min.500%	5190,50
Kredyty netto / depozyty stabilne	min. 110%	100,85
Depozyty +FW / kredyty netto	min. 80%	180,03
Kredyty długoterminowe / FW	max 220%	200,77
Kredyty preferencyjne / FW	max 65%	31,90
Kredyty w ROR i RB / kredyty brutto	max 25%	1,46
Zobowiąz. pozabilansowe / kredyty brutto	max 20%	1,36
Kredyty preferencyjne / kredyty brutto	max 20%	11,81
Kredyty długoterm. / kredyty brutto	max 70%	74,32
LCR	min. 100%	113,00
NSFR	100%	105,40
Rachunek bieżący / aktywa netto	max 25 %	0,80

Lokaty międzybankowe / aktywa netto	max 30 %	29,76
Pozostałe aktywa płynne / aktywa netto	max 10 %	4,78
Środki trwałe / aktywa netto	1-10 %	4,12
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego / pasywa	45-80 %	77,51
Fundusze własne / pasywa	20-35 %	21,34
Limit środków pieniężnych w kasie	max 1.900.000,00 zł	66,76
Depozyty bieżące / depozyty ogółem	min 30 %	71,79
Zobowiązania wobec sektora finansowego / pasywa	max 45 %	0
RYZIKO KAPITAŁOWE		
Wskaźnik dźwigni finansowej	3 %	20,48
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	min. 7,00 %	35,64
Współczynnik kapitału Tier I	min. 8,50 %	35,64
Całkowity współczynnik kapitałowy	min. 10,50 %	35,64
Limit wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe	25% FW	19,62
Limit wymogów kapitałowych na ryzyko operacyjne	5% FW	2,83
Limit wymogów kapitałowych na pokrycie dodatkowych ryzyk	4,5% FW	0
RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ		
Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania	4% FW	0,57
Ryzyko bazowe	2% FW	0,30
Ryzyko krzywej dochodowości	1% FW	0
Ryzyko opcji klienta	max 5% stanu depozytów ogółem i max 5% kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją	0
Zmiana dochodu odsetkowego w skali 12 m-cy	20% dochodu	26,08
RYZIKO OPERACYJNE		
	KRI	
Transakcje – Operacje kasowe	5500±700	5293
Transakcje – Operacje operatorów	5000±300	5949
Nowe umowy – Kredyty	70±20	29
Nowe umowy – Depozyty	90±20	23
Nowe umowy – Rachunki bieżące i ROR	20±5	30
Liczba operacji powyżej kwoty wysokiej	50±10	60
Próby włamań do systemu	0±1	0
Awarie bankomatów	0±1	0
Awarie systemu	0±1	0
Wirusy komputerowe	0±1	0
Sprawy sądowe	0±1	0
Skargi i reklamacje	0±1	0
Pranie pieniędzy	0±1	0
Oszustwa wewnętrzne	0±1	0
Liczba naruszeń danych osobowych	0±1	0
Liczba naruszeń bezpieczeństwa teleinformatycznego	0±1	0

Uzyskane wielkości potwierdzają, że ogólny profil ryzyka jest adekwatny do przyjętych założeń, określających tolerancję na ryzyko.